Dibuix artístic

SÈRIE 5

El pas del temps a la quotidianitat

Exercici 1 [2 punts]

<u>Consideracions generals:</u> Cal tenir en compte que no existeix una resposta única, per tant, i només a títol orientatiu, esmentem una llista d'idees clau per cada opció.

1.-Comenteu les característiques cromàtiques de la imatge A.

Idees clau:

Imatge A: Predominen els tons freds i neutres. Els colors estan dins les gammes de grisos i blaus, tot i que més contrastats i saturats a la imatge de dins de l'espai publicitari. Els colors freds i saturats aporten profunditat i ajuden a contrastar l'interior i l'exterior de l'espai públic i l'espai privat. Els dominis de tons freds i la tendència monocroma de la fotografia del mobiliari publicitari contrasta amb una gama més variada de la ciutat.

2.- Analitzeu i compareu les connotacions socials i polítiques que es deriven de les imatges A i B.

Idees clau: La **imatge A** mostra un cartell publicitari en un context urbà quotidià. Dins del cartell publicitari no hi apareix cap anunci, s'hi veu una escena d'un espai privat i íntim que es contraposa amb l'espai públic. En aquesta obra és fonamental la relació entre l'espai públic i l'espai privat i les relacions derivades del context dels anys vuitanta del segle passat, que es van caracteritzar per un alliberament de les identitats de gènere. No s'espera que l'alumne conegui el contingut concret de l'obra, però si les relacions que pugui fer entre l'espai públic i l'espai privat en general, doncs aquest és el tema principal de la fotografia.

Observem que l'enunciat ens demana un comentari de la **imatge A**, no només de la fotografia de Félix González-Torres que en forma part.

La **imatge B** al contrari que la imatge A mostra l'interior d'una habitació en la que s'hi amunteguen una sèrie d'objectes personals fets malbé per l'acció humana. Les dues imatges són referides als efectes d'una acció anterior i emmarcades en un context urbà, però mentre que la primera mostra una imatge ordenada i tranquil·la en aparença, la imatge B mostra una escena immersa en el caos.

Si ens fixem en els crèdits de les imatges A i B podem deduir que cada una de les imatges respon a un concepte expositiu diferent. La imatge de González-Torres està creada per fer servir els carrers o places de la ciutat com espai de comunicació artística, en canvi la caixa de llum de Jeff Wall ens indica un espai expositiu habitual (museu, galeria d'art,...) amb uns requeriments de llum ben concrets.

Ambdues fotografies representen una acció a través dels seus efectes sobre els objectes.

Dibuix artístic

Es valoraran les relacions que es facin sobre el context urbà, l'especulació immobiliària, l'acumulació d'objectes quotidians, l'espai privat, l'abandó, la destrucció, la violència, etc..

3.- Realitzeu l'anàlisi compositiva de les imatges A i B. Es pot adjuntar un croquis.

Idees clau: La **imatge A** mostra una vista frontal. L'estudiant haurà d'analitzar breument la composició de la imatge, per fer-ho pot acompanyar l'explicació d'un breu croquis.

Es tracta d'una composició ortogonal formada per verticals i horitzontals principals i secundaries.

És una fotografia d'un espai exterior que mostra una fotografia d'un espai interior amb perspectiva cònica amb un punt de fuga central situat a l'interior de l'espai publicitari. Imatge dins d'una altre imatge. Composició molt estàtica que dona tota la importància a la imatge de l'interior de l'espai privat. El volum dels coixins de l'interior del llit, així com les arrugues dels llençols contrasten amb el poc volum i la poca profunditat de l'espai exterior queda reduïda a l'angle superior esquerra.

La **imatge B** mostra l'interior d'una habitació amb una perspectiva cònica frontal paral·lela.

Es tracta d'una composició de línies inclinades dominants i secundaries que accentuen la sensació d'acció, moviment, superposició, caos,...

Globalment la composició divideix la imatge en dues. La part superior pràcticament buida i la part inferior saturada d'objectes, separades per una important línia inclinada que no és ben bé una diagonal. Dins l'aparent caos d'aquets objectes hi ha un ordre compositiu marcat per les inclinades/diagonals que aporten moviment a la imatge. El tall al matalàs central, la disposició dels objectes blancs situats als extrems de l'habitació, els objectes reclinats damunt les parets laterals ajuden a construir les inclinades compositives. També és rellevant la finestra lateral dreta i la porta lateral esquerra, marcades per les inclinades dominants que obren un espai tancat a l'exterior. És important el caràcter escenogràfic de la imatge a partir de la seva composició.

4.- Comenteu les característiques cromàtiques de la imatge B.

Imatge B: En el fons de la imatge predomina el color càlid del vermell de la habitació, així com el groc terròs del sostre i el marró de la calaixera, colors secundaris i terciaris poc lluminosos que contrasten amb els objectes de colors freds i càlids que apareixen en primer pla. Com més petit és l'objecte més saturat i lluminós és el color.

Els colors es degraden "artificiosament" com a resultat d'una il·luminació que s'origina en diferents focus de llum.

Dibuix artístic

Exercici 2 [8 punts]

Consideracions generals:

Aquest és un exercici englobat dins el tema "El pas del temps a la quotidianitat". Per tant es demana a l'alumne que sigui capaç de representar el rastre que pot deixar una acció humana desprès d'haver succeït. Les imatges A i B de l'exercici 1 i la imatge de l'exercici 2 hi fan referència explícita.

L'objectiu global de l'exercici es obtenir una representació coherent i versemblant. Es tracta d'un exercici de creació complex resultat de sintetitzar per part de l'examinand les següents aportacions parcials:

- 1- <u>La memòria visual</u> ja que es demanen representacions d'accions humanes quotidianes que sens dubte figuren en l'arxiu visual personal.
- 2- <u>Capacitat de representació</u> ja que es requereix versemblança i contextualització.
- 3- <u>Capacitat narrativa</u> ja que la composició ha d'obeir a un discurs intern el qual pot respondre a múltiples formulacions totes elles vàlides (surrealista, simbòlica, argumental, etc.)
- 4- I especialment la <u>intencionalitat creativa</u>, és a dir intentar donar una resposta pròpia i original que cerqui resultats amb una intenció comunicativa i/o expressiva més que una simple relació d'elements.

Com a consideracions generals que cal tenir en compte:

- L'examinand té l'opció de resoldre l'enunciat usant diferents graus de figuració.
- Es valoraran les qualitats estètiques, expressives i representatives per les quals l'examinand ha optat.
- Es valorarà la destresa en l'ús de la tècnica emprada i escollida lliurement.
- Es valorarà el risc al presentar solucions creatives.

Esbossos [2 punts]

Els esbossos han de demostrar:

- La capacitat d'utilització del dibuix com a projecte artístic i com a mitjà de pensament visual.
- La destresa en l'ús del mitjà triat.
- Que la intenció dels esbossos siguin realment estudis de composició, és a dir, plantegin l'organització espacial tal com demana l'enunciat.

Dibuix artístic

Treball 50 x 70 cm [6punts]

- Creativitat en la interpretació de l'enunciat.
- Composició i domini de la superfície del dibuix.
- Capacitat per representar un espai tridimensional.
- Capacitat per representar el pas del temps a la quotidianitat a partir del rastre d'una acció humana.
- Capacitat per adequar la figura humana dins el context d'una acció en temps passat.
- Es tindrà en compte l'habilitat de l'examinand alhora de configurar la relació entre fons i figura.
- Aportacions imaginatives en la composició.
- Bon tractament tècnic.
- Altres aspectes que el corrector pot considerar en funció del tipus de dibuix realitzat.

D'acord amb l'enunciat el corrector agruparà els diferents aspectes a avaluar en quatre blocs genèrics:

- A. Relació versemblant entre els elements referents al fons i la figura, així com l'aspecte general de la representació i en concret en el tractament de la llum, l'atmosfera, les proporcions i el context. (Valoració: 2 punts)
- B. Tractament tècnic del dibuix. (Valoració: 1 punt)
- C. Creativitat i risc en les aportacions. (Valoració: 2 punts)
- D. Composició (ocupació del pla gràfic, equilibri de zones, ordenació i estructura dels elements). **(Valoració: 1 punt)**

Dibuix artístic

SÈRIE 1

Referents naturals i artificials

Exercici 1 (2 punts)

1.1. L'estudiant haurà d'analitzar breument la representació de l'espai de la **imatge A**. També haurà d'acompanyar-la d'un croquis.

IDEES CLAU:

La imatge representa l'interior d'un laboratori. El punt de vista està situat a un nivell superior al de la visió humana i la representació segueix les característiques representatives d'una fotografia. Es tracta d'un espai tancat, on la profunditat queda dibuixada per la foscor del lateral esquerra i les diagonals visibles del terra. La sensació de tancament està reforçada per la curvatura de la tanca del fons. L'amplitud i l'alçada venen donades per la diferència de proporció entre els elements elèctrics i la figura humana. Tot i que els raigs estan integrats en la composició, es valoraran els comentaris que facin referència a l'efecte d'artifici visual que proporciona la doble exposició fotogràfica, és a dir l'afegit dels raigs sobre el conjunt.

Valorar l'ús de la terminologia adequada.

Valorar la qualitat dels croquis presentats.

1.2. L'estudiant haurà d'analitzar breument les característiques cromàtiques i lumíniques de la **imatge B**.

IDEES CLAU:

La gamma cromàtica que es pot percebre a la fotografia és certament restringida. Hi ha un predomini d'un color marronós vermellós, proper a l'òxid de ferro. Aquest to està lleugerament contraposat al blau metal·litzat del cel del fons i a un blau més elèctric que envolta el llamp. En les zones de transició entre el blau i el marró s'hi pot detectar un to morat. La imatge és d'una tonalitat més aviat freda, tot i que els punts més il·luminats del desert mostren un color beix càlid. El punt de llum principal el proporciona el blanc intens del llampec, i en menys mesura la clariana del cel. La foscor de les muntanyes de l'horitzó serveix per contrastar i diferenciar millor els dos plans principals de la imatge: el cel i el desert, i així donar-los-hi més contrast i lluminositat.

Valorar l'ús de la terminologia adequada.

1.3. L'estudiant haurà de fer una interpretació personal de la **imatge A**.

IDEES CLAU:

La imatge ofereix múltiples interpretacions, així que cal tenir en compte la capacitat d'anàlisi i el rigor en el desenvolupament de les idees i argumentacions, siguin les que siguin, mentre estiguin relacionades amb la fotografia *Nikola Tesla en el seu laboratori de Colorado Springs*. L'estudiant ha de fer relacions raonades amb altres imatges equiparables. S'acceptarà que les interpretacions es vinculin tant amb el món científic com amb el de la fantasia o ciència ficció, doncs tot i que la fotografia representa els

Oficina d'Organització de Proves d'Accés a la Universitat PAU 2012

Pàgina 6 de 8

Pautes de correcció

Dibuix artístic

experiments reals de Nikola Tesla, també és cert que és un muntatge fotogràfic amb fortes connotacions imaginaries. També es tindran en consideració qualsevol argumentació de caràcter històric o sociològic.

Valorar l'ús de la terminologia adequada.

Valorar la qualitat de les argumentacions.

Valorar les interpretacions personals.

1.4. L'estudiant haurà d'analitzar breument els valors semàntics de la **imatge A**.

IDEES CLAU:

La fotografia mostra el laboratori del científic Nikola Tesla experimentant amb llamps. La fotografia està datada a finals del s. XIX, cosa que pot donar peu a tot tipus d'especulacions al voltant del desenvolupament científic i el progrés tecnològic augurats a principis del s. XX. La figura del científic està en posat reflexiu, molt contraposada als espetecs elèctrics que es donen al seu voltant. La imatge tot i mostrar un fet verídic, té moltes ressonàncies a la ciència ficció i a la fantasia. Com que l'estudiant no té per què conèixer la figura de Tesla, també s'acceptaran comentaris d'interpretació més fantàstica. Es valorarà tant els anàlisis que vinculin la imatge amb la transició del s. XIX al s. XX, així com aquells que l'articulin des del punt de vista de la ficció.

- Valorar l'ús de la terminologia adequada.
- Valorar la coherència de les argumentacions.
- Valorar les interpretacions personals i les referències als coneixements i experiències culturals personals.

Exercici 2 (8 punts)

Consideracions generals:

Aquest és un exercici englobat dins el tema "Referents naturals i artificials", les **imatges A, B, C i D** hi fan una referència explícita.

L'objectiu global de l'exercici és obtenir una representació coherent d'una escena paisatgística on s'hi puguin veure elements artificials, relacionats amb el món del cinema, col·locats en un entorn natural.

Es tracta d'un exercici de creació complex resultat de sintetitzar per part de l'examinand diferents aportacions parcials:

- 1- <u>La memòria visual</u> ja que es demanen representacions d'elements relacionats amb la natura i el cinema, que sens dubte figuren en l'arxiu visual personal
- 2- <u>Capacitat de representació</u> ja que es requereix versemblança i conceptualització.
- 3- Intencionalitat creativa, és a dir intentar donar una resposta pròpia i original.
- 4.- Domini tècnic.

Dibuix artístic

Com a consideracions generals que cal tenir en compte:

- L'examinand té la opció de resoldre l'enunciat usant diferents graus de figuració.
- Valorar les qualitats estètiques, expressives i representatives per les quals l'examinand ha optat.
- Valorar la destresa en l'ús de la tècnica emprada i escollida lliurement.
- El risc en presentar solucions creatives.

Esbossos (2 punts):

En <u>el primer esbós</u> l'estudiant ha de realitzar un estudi de la composició i en el <u>segon esbós</u> ha de realitzar un estudi de la llum. Aquestes intencionalitats han de ésser ben evidents en els esbossos. NO es puntuaran els esbossos que no responguin a l'enunciat de la pregunta.

L'esbós ha de servir per preparar realment el dibuix gran.

VALORAR:

- Capacitat d'utilització del dibuix com a projecte artístic i com a mitjà de pensament visual.
- Destresa en l'ús del mitjà triat.

Treball de 50 x 70 cm (6 punts)

VALORAR:

- Versemblança de la representació del paisatge natural i dels instruments del món del cinema.
- Capacitat per representar proporcionalment un paisatge natural i situar els elements demanats a l'enunciat tot establint una relació coherent entre ells.
- Creativitat en la interpretació dels elements que apareixen en les imatge C, D i E.
- Es tindrà en compte l'habilitat de l'examinand alhora d'incorporar la llum i les ombres dins del conjunt i conferir un aspecte global homogeni.
- Aportacions imaginatives en la composició.
- Bon tractament de la tècnica escollida.
- Composició i domini de la superfície del dibuix.
- Altres aspectes que el corrector pot considerar en funció del tipus de dibuix realitzat.
- El corrector adoptarà els criteris de flexibilitat recomanats a les reunions de correctors.

L'examinand té l'opció d'escollir la tècnica dintre de les anomenades "tècniques seques" i optar pel color o monocrom, conseqüentment s'ha d'avaluar l'ús correcta de la tècnica triada lliurament.

D'acord amb l'enunciat el corrector pot agrupar els diferents aspectes a avaluar en quatre blocs genèrics:

A. Relació versemblant entre el paisatge natural i els instruments cinematogràfics, així com l'aspecte general de la representació i en concret el tractament de la llum, l'atmosfera, les proporcions i el context.

(Valoració orientativa: 1,5 punts)

Oficina d'Organització de Proves d'Accés a la Universitat **PAU 2012**

Pàgina 8 de 8

Pautes de correcció

Dibuix artístic

B. Tractament tècnic del dibuix. Bon ús del material triat.

(Valoració orientativa: 1,5 punts)

C. Creativitat i risc en les aportacions. (Valoració orientativa: 1,5 punts)

D. Composició (ocupació del pla gràfic, equilibri de zones, ordenació i estructura dels

elements).

(Valoració orientativa: 1,5 punt)